

כ"ג סיון – יום מסוגל לישועה ולשמחה

"ליהודים היתה אורה ושמחה" וגו' - בכ"ג סיון/ הפסוק הארוך ביותר בתנ"ך/ נס כ"ג סיון שנת ת"ש! ועוד

ויקראו ספרי המלך בעת ההיא בחדש השלישי הוא חדר סיון בשלושה ועשרים בו וכתב בכל אשר צוה מרדכי אל היהודים ואל האחשדרפנים והפחות ושרי המדינות אשר מהדו ועד כוש שבע ועשרים ומאה מדינה מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשנו ואל היהודים בכתבם וכלשונם. אסתר ח, ט (יצוין שזו פעם אחת ויחידה שחודש 'סיון' נזכר בני"ך)

ויקראו סופרי המלך. זה הפסוק הגדול שבכל כ"ד ספרים (-הפסוק הארוך ביותר בתנ"ך), כי הוא לטובתן של ישראל, לכך יש לו כבוד זה שהוא גדול משום פסוק, מ"ג תיבות, ובפסוק (אסתר ג, יב) "ויקראו" דהמין - מ' תיבות, לבטל התורה שניתנה במ' יום, וזה הפסוק ג' ותיבות יותר כנגד ג' צומות שביטלו כתיבת ספרים של המן. מ"ג תיבות כנגד מ' יום דמתן תורה, והיא משולשת (עי' שבת פת). "בעת ההיא" - בעת צרה, וכתוב (ירמי' ל, ז) "עת צרה היא ליעקב וממנה יושע", אותיות "ומהמן יושע".

"בחדש השלישי" - זכות דמתן תורה שהיא בסיון עמדה. "סיון" - נעשו סוונים למקום כי בו קיבלו התורה. תוספות השלם (אסתר ח, ט). וראה בס' 'מחזיר ייך להרמ"א (שם) שכתב בזה"ל: "בחדש סיון הוא חודש מתן תורה, כי על ידה יוכל לתקן מה שעת"

... לכן המתינו עד חודש סיון שבו קבלנו התורה, דזכות קבלת התורה שקבלנו אז ואשר מקבלים אותה עתה מרצון בביטול כל מודעי (עי' שבת פת). יהיה לעזר ולהועיל לבטל הגזירה. וגם 'סיון' עולה ריבוע אדנ"י, ו'אסתר' מילוי אדנ"י, ותורה שבע"פ הוא נגר שם אדנ"י, וכל זה יגן להפר הגזירה וכו'. "ונשלוח ספרים" על ידי מרדכי ואסתר ביום כ"ג סיון, דיום הששי בסיון קבלנו התורה, ועוד טו"ב ימים שעתה קבלנוה ברצון טוב, הם כ"ג.

נחל אשכול להרציד"א (אסתר ח, ה)

... ושמו יתברך הוא התורה שכולה שמותיו של הקב"ה, וכסאו הוא ירושלים ובית המקדש, לכן אחר מפלת המן זכו לתורה. לכן אחר סיון שהרגישו ביום מתן תורה התגדלות שמו יתברך ע"י מפלת המן הרשע, היתה להם אח"כ השמחה בשלימות, כמו שכתוב (אסתר ח, טז) "ליהודים היתה אורה ושמחה" וכו', הכל כתוב רק אחר זמן מתן תורה, דלכאורה היה צריך להיות בעת תליית המן, רק שעיקר השמחה שלהם היה מה שזכו ע"י להתורה ולהתגדלות שמו יתברך, וכן נבנה אחר כך בית שני שהוא שלימות הכסא כנ"ל.

שפת אמת (פורים תרמ"ב, ועי' פורים תרמ"ה)

בכ"ג סיון יש לזכור נס פורים, כי בו נכתבו אגרות האחרונים - התשועה, ולרבות בו שמחה. מקור חיים לה'חות יאיר' (סו"ס תצד ועי"ש בס' תקפ)

בעל ה'בית אהרן' זצ"ל עשה סעודה ביום כ"ג סיון, ושאל את המסובים מה הענין בסעודה זו, ולא ידע מי מהם מה לענות, ואמר אליהם: שיום זה הוא יום מכובד, בו כתבה אסתר המלכה את האגרות השניות. ברכת אהרן, קארליך (עמ' קיט)

בנוגע לקביעת מועד החתונה ביום כ"ג סיון, אמר בעל ה'אמרי אמת' זצ"ל, דאף דאיתא בשרע' (ייד סי' קעט ס"ב, אהע"ז סי' סד ס"ג) לעשות נישואין רק כשהלבנה מתמלאת, הנה כ"ג סיון, שהוא יום שנשלחו בו אגרות שניות בימי מרדכי ואסתר, נחשב ליו"ט ויכולים לעשות בו נישואין. והשוה עם נוסח ההזמנה שכתב לנשואי בנו רבי יצחק זצ"ל בזה"ל: "החתונה תהיה למד"ט ובשעה מוצלחת בחדש השלישי הוא חודש סיון בשלשה ועשרים בו, יום ב' שלח הבע"ל, וכו', נבקש ממאהבינו לשמח בשמחתנו, וכאשר שמחו אבות אבותינו ביום זה כן ישמחנו השי"ת בשמחת ירושלים בב"א.

ראש גולת אריאל, גור (ח"א עמ' קמה-קמו)

בברית מילה שחל ביום כ"ג לחודש סיון, קרא רבינו וה'דברי חיים' מצאנז את התינוק בשם 'מרדכי'.

דרכי חיים, צאנו (וראה במהדורת תשס"ח, עמ' קמג בהע' 'באר חיים' שמביא סיפור פלא בשם הרה"ק רבי אלישע מגארליץ זצ"ל שסיפר: פעם נתכבד רבינו ביום זה בקריאת השם לחמשה ילדים, ולכולם קרא שמם בישראל 'מרדכי'. כי ביום הזה נשלחו האגרות שניות בימי מרדכי הצדיק, ולא היה רבינו שואל את דעת אבי הבן)

בשנת ת"ש הודיעו הרוסים לרבבות הפליטים היהודים בגליציה המזרחית שהם יכולים להירשם כאזרחים רוסיים. הרה"ק רבי איציקל מפשעווארסק זצ"ל אמר אז שלא יירשמו. בליל שבת קודש פרשת קרח כ"ג סיון ת"ש הגלו הרוסים לסיביר יותר מחצי מליון יהודים שלא נרשמו. הגולים ראו בכך גזירה איומה, אך הרה"ק מפשעווארסק זצ"ל אמר, שיום זה מוכן לטובה מימות קדם וממנו לא תצא רעות. דבריו נשארו סתומים עד השנה שלאחריה, כשבשלהי שנת תש"א כבשו הנאצים ימ"ש את מזרח גליציה ורצחו כמעט את כל היהודים שם, הי"ד, בעוד שאלו שהוגלו על ידי הרוסים נשארו בחיים.

מפי הגה"ח רבי אשר ישעי' נוסבויס זצ"ל (וראש ישיבת בעלזא באנטווערפן ובארה"ב, אחד מוצל מאש בזכות אותה הוראה)